

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť doc. Ing. Bc. D. Č., PhD., M. A., S., zastúpenej advokátom JUDr. I. Ch., S., vo veci namietaného porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 39 C 325/2006-165 z 24. septembra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 46/2009-269 z 27. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť doc. Ing. Bc. D. Č., PhD., M. A., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2010 doručená sťažnosť doc. Ing. Bc. D. Č. PhD., M. A., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. I. Ch., S., vo veci namietaného porušenia jej práva na

spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 39 C 325/2006-165 z 24. septembra 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14 Co 46/2009-269 z 27. októbra 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Okresný súd Bratislava V. rozsudkom zo dňa 24. 9. 2008 č. k. 39C 325/2006-165... v právnej veci navrhovateľa: M. B... proti odporkyni: Ing. Bc. D. B.-Č., PhD., M. A... o rozvod manželstva, takto rozhodol: Súd manželstvo M. B... a Denisy B.-Č... uzavreté dňa 30. 8. 2003... rozvádza.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 27. 10. 2009 pod č. k. 14Co 46/2009-269 rozsudok Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 24. 9. 2008 pod číslom konania 39C 325/2006-165 potvrdil.

Vzhľadom k tomu, že oba sudy v predmetnom súdnom konaní postupovali tak ako postupovali a rozhodli tak ako rozhodli, svojim postupom a rozhodnutiami hrubo porušili moje základné Právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 odsek 1 DOHOVORU o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 7 odsek 5 a článkom 144 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky...

Okresný súd Bratislava V. v predmetnom konaní bol miestne nepríslušným súdom, pretože nikto z účastníkov konania nebol a ani sa nezdržoval v byte na adrese... B. V liste zo dňa 6. 11. 2006 doručený OS Bratislava V. dňa 16. 11. 2006 navrhovateľ vyslovene nehovoril pravdu a súd oklamal tým, že expressis verbis uviedol nepravdu, citát: „Týmto si Vám dovoľujem oznámiť, že odporkyňa v čase podania návrhu ešte býva v byte na adrese... B., ktorý je v mojom výlučnom vlastníctve.“ Námietku miestnej nepríslušnosti OS Bratislava V. konať v predmetnej právnej veci sme v zmysle § 88 ods. 1 písm. a) OSP sme podali dňa 23. 5. 2007 na prvom pojednávaní (na ktoré sme mali vykázané doručenie)... Taktiež podľa nášho názoru pred konaním samým mal OS Blava V. skúmať podmienky konania aj tým, že jednoznačne mal zaslať dotaz odporkyni či je pravdou, čo uvádza navrhovateľ, že v čase

podania návrhu t. j. 10. 10. 2006 býva alebo sa zdržuje na adrese... B. Takýto dotaz súd neurobil, teda nedostatočne skúmal podmienky konania...

Na prvostupňovom súde konala a rozhodla vylúčená sudkyňa JUDr. B...

Dňa 24. 9. 2008 podala Návrh na vylúčenie sudkyne JUDr. D. B. z pojednávania a rozhodovania v predmetnej právnej veci podľa § 14 ods. 1 OSP, ktorý návrh na vylúčenie som odôvodnila tým, že, citát: „Dňa 18. 9. 2008 som podala Podnet na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania na Ministerstvo spravodlivosti SR na sudkyňu Okresného súdu Bratislava V. JUDr. D. B. Podľa môjho názoru jej zaujatosť voči mojej osobe bude ešte umocnená týmto mojím podnetom a aj tou skutočnosťou, že podľa Sudcovského kódexu už pri začatí disciplinárneho konania sudca stráca nárok na trinásty a štrnásty plat.“

Konajúca a rozhodujúca sudkyňa JUDr. D. B. v hrubom rozpore so zákonom a so skutočnosťou uvedenou v návrhu na vylúčenie zo dňa 22. 9. 2008, podané na podateľni súdu dňa 24. 9. 2008 o 10.50 hodine nenaložila s týmto návrhom tak ako zo zákona mala. Podľa môjho názoru túto skutočnosť neodkladne neoznámila ani predsedovi súdu a neprestala konať vo veci samej. Svojoľne, bez akejkoľvek opory v zákone podľa môjho názoru konala v hrubom rozpore so zákonom, pretože nielen že neprihliadala na môj návrh na vylúčenie, ale v uvedený deň t. j. dňa 24. 9. 2008 vyniesla rozsudok...

Z uvedeného je jednoznačné a nespochybniteľné, že dňa 24. 9. 2008 vo veci konala a rozhodla vylúčená sudkyňa JUDr. D. B...

Dňa 23. 5. 2008 navrhovateľa zastupovali dvaja advokáti a to JUDr. H. a aj JUDr. H. na základe tej skutočnosti, že JUDr. H. až dňa 29. 5. 2007... oznámil súdu, že skončilo jeho zastupovanie... a JUDr. H. dňa 23. 5. 2007 predložil na pojednávaní splnomocnenie zo dňa 18. 5. 2007 pre navrhovateľa. Z uvedeného je jednoznačné a nespochybniteľné, že v dňoch 23. 5. 2007 až do dňa 29. 5. 2007 navrhovateľa zastupovali dvaja advokáti čo právny poriadok absolútne vylučuje! Navyac podpis na splnomocnení pre JUDr. H. zo dňa 18. 5. 2007 podľa nášho názoru nie je podpisom navrhovateľa, čo však odvolací súd odmietol skúmať aj napriek našej výslovnej námietke... navrhovateľa zastupoval nezákonný právny zástupca aj napriek tej skutočnosti že sme to namietali a odvolací súd sa odmietol touto našou námietkou zaoberať...

V konaní na prvostupňovom súde JUDr. B. do prílohovej obálky nedôvodné a bez žiadosti navrhovateľa dala zapečatiť listinný dôkaz (aby sa odporkyňa nemohla oboznámiť

so zapečateným listinným dôkazom) údajne z dôvodu, že ide o chránený údaj podľa osobitných predpisov. Na otázku súdu zástupcovi navrhovateľa, ktorý osobne zakladal tento dôkaz do spisu tento uvádza, že si nevyhradili, aby údaje z neho neboli sprístupnené aj odporkyni. S týmto výslovne súhlasia...

Dňa 15. 12. 2006 a tiež dňa 19. 1. 2007 nám bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom samým a tým nám bola odňatá možnosť aby sme mohli obhajovať svoje oprávnené právne záujmy. Nezákonná sudkyňa JUDr. B. konala vo veci a pojednávala aj napriek tej skutočnosti, že sme dňa 15. 12. 2006 a ani dňa 19. 1. 2007 jednoznačne nemali vykázané doručenie predvolania. Na týchto pojednávaniach vypočula navrhovateľa. Aj napriek tej skutočnosti že rozvodové konanie je jednoznačne sporovým konaním, sudkyňa podľa nášho názoru porušila hrubým spôsobom rovnosť zbraní a značne znevýhodnila odporkyňu a teda ju ukrátila na jej právach až do takej miery, že do skončenia celého súdneho konania (včítane odvolacieho) sme nemohli klásť žiadne otázky navrhovateľovi, nemohli sme ho konfrontovať s odporkyňou, pretože ani jeden krát sa v súdnej sieni počas našej prítomnosti navrhovateľ nenachádzal...

Z faktov, že na Predvolaniach na pojednávanie na deň 15. 12. 2006, na deň 19. 1. 2007 a aj na deň 23. 5. 2007 nie je uvedený dátum vygenerovania predvolania súdom... sme toho názoru že zo strany Okresného súdu Bratislava V. na základe spôsobu konania, neuvádzaním dátumov na predvolaniach na pojednávanie, neprimeranej rýchlosti, konania pred uhradením súdneho poplatku v predmetnom konaní mohlo ísť aj o nespravodlivé súdne konanie až do takej miery, že mohlo ísť o nedôvodné zvýhodnené konanie mimo poradia (uprednostnené) pred inými konaniami, čo by mal podľa nášho názoru dôsledne preveriť Ústavný súd v tomto konaní...

Predmetné rozsudky... trpia aj závažnou vadou konania, pretože podľa nášho názoru odôvodnenie hlavne prvostupňového sudu absolútne nereaguje na sťažovateľkou poukazované fatálne procesné porušenia v uvedenom konaní, ale iba formálnym, vágnym nevyčerpávajúcim absolútne nepresvedčivým spôsobom sa snaží odôvodniť neodôvodniteľné a vyvrátiť nevyvrátiiteľné viacnásobné postupy a pochybenia konajúcej sudkyne v prvom rade na prvostupňovom súde.»

Sťažovateľka v úvode svojej sťažnosti uviedla, že jej sťažnosť smeruje „*Proti rozsudkom: Rozsudok Okresného súdu Bratislava V., sp. zn. 39C 325/2006-165 zo dňa 24. 9. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 12. 2009 Rozsudok Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 14Co 46/2009-269 zo dňa 27. 10. 2009*“, a v závere sťažnosti navrhla, aby ústavný súd o nej rozhodol týmto nálezom:

„1) *Základné právo doc. Ing Bc. D. B.-Č., PhD., MA. upravené v článku 6 odsek 1 DOHOVORU o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 7 odsek 5 a článkom 144 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.*

2) *Doc. Ing. Bc. D. B.-Č., PhD., MA. priznáva finančné zadosťučinenie z titulu vzniknutej nemajetkovej škody (v právnej teórii aj vzniknutá škoda na právach je škodou) vo výške 200.000.- EUR (dvestotíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti nálezu.*

3) *Priznáva, trovy, konania a právneho zastúpenia v sume 450.- EUR, ktoré je povinný Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. I. Ch., so sídlom... S. do troch dní od právoplatnosti nálezu.*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe návrhu navrhovateľa bolo rozsudkom okresného súdu rozvedené manželstvo navrhovateľa a sťažovateľky.

Sťažovateľka v priebehu konania pred okresným súdom bola toho názoru, že jej manželstvo s navrhovateľom nie je rozvrátené, a v odvolaní proti rozsudku okresného súdu namietala, že okresný súd nesprávne dospel ku skutkovému zisteniu rozvratu manželstva a na základe toho ho rozviedol. Ďalej v odvolaní namietala vady konania vedeného okresným súdom (namietala, že okresný súd nebol miestne príslušným súdom

na konanie o rozvod manželstva, na okresnom súde konala vylúčená sudkyňa, zastúpenie navrhovateľa advokátom bolo v rozpore so zákonom, sudkyňa okresného súdu nedôvodne dala zapečatiť listinný dôkaz, a tak k nemu sťažovateľke neumožnila prístup, bola jej odňatá možnosť konať pred okresným súdom a namietala, že na pojednávaní 15. decembra 2006 došlo k nezákonnému výsluchu navrhovateľa). Sťažovateľka namietala v odvolaní aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu tak vo vzťahu k záverom o rozvrate manželstva, ako aj vo vzťahu k vadám konania ňou namietaným už v priebehu konania. Na základe uvedeného sťažovateľka krajskému súdu navrhla, aby zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudkom potvrdil odvolaním sťažovateľky napadnutý rozsudok okresného súdu. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že sťažovateľka potom, ako bola oboznámená krajským súdom s obsahom listiny zapečatenej okresným súdom (rodným listom dieťaťa navrhovateľa), pri svojom výsluchu pred krajským súdom uviedla, že manželstvo považuje za rozvrátené. Krajský súd nezávisle od obsahu výsluchu sťažovateľky záver okresného súdu o rozvrate manželstva posúdil ako náležité odôvodnený a správny a v ostatnej časti odôvodnenia sa venoval sťažovateľkou namietaným vadám konania pred okresným súdom.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu už nenamieta závery okresného súdu a krajského súdu o rozvrate manželstva, avšak naďalej namieta vady konania pred okresným súdom a nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu vo vzťahu k ňou namietaným vadám konania už v priebehu konania (tak ako ich namietala už vo svojom odvolaní), ako aj nedostatočné a nesprávne vysporiadanie sa krajského súdu s jej odvolacími dôvodmi v tejto časti.

Sťažovateľka na podporu tvrdenia o porušení jej označeného práva uvádza obdobnú argumentáciu, ktorá bola už obsahom uvedeného odvolania a je v podstate opakovaním a rozvedením námietok, ktoré sťažovateľka uplatnila v konaní pred všeobecnými súdmi.

Nad rámec argumentácie uvedenej sťažovateľkou už v jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu vo vzťahu k vadám konania pred okresným súdom v sťažnosti poukazuje na ďalšiu vadu spočívajúcu v neuvedení datovania na predvolaniach na pojednávanie. Pričom v tejto vade konania v spojení s „*neprimeranou rýchlosťou konania*“ vidí sťažovateľka možnosť nezákonného postupu okresného súdu spočívajúceho v uprednostnení tohto rozvodového konania pred inými konaniami.

Napriek uvedeným námietkam proti označeným rozsudkom, v ktorých vidí porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľka akceptuje označené právoplatné rozsudky o rozvode manželstva ako nemenné a nenavrhuje ústavnému súdu ich zrušenie. Cieľ svojej sťažnosti vymedzila takto: „*V tomto konaní (v tejto sťažnosti) nám ide o to... aby mi bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie z titulu vzniku značnej nemajetkovej škody (ujmy) a to tým, že vyslovene nezákonným spôsobom bolo moje manželstvo navždy právoplatne rozvedené...*“

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka aj využila, preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal krajský súd v odvolacom konaní.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k danému rozhodnutiu, ani skúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu

všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Ústavný súd z rozsudku krajského súdu zistil, že jeho odôvodnenie je dostatočne vyčerpávajúce a krajský súd sa v ňom náležite vysporiadal so na všetkými sťažovateľkou uvádzanými argumentmi v jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd preto pri preskúmaní rozsudku krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento rozsudok označiť za arbitrárny (m. m. II. ÚS 71/07).

Z uvedeného dôvodu podľa názoru ústavného súdu nejestvuje príčinná súvislosť medzi označeným právom sťažovateľky a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd preto sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010